

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 15. marraskuuta 2010 (24.11)
(OR. en)**

16156/10

LIMITE

**DROIPEN 130
MIGR 115
CODEC 1248**

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Puheenjohtaja
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea
Ed. asiak. nro:	16757/10 DROIPEN 117 MIGR 110 CODEC 1142
Asia:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta, uhrien suojelemisesta ja puitepäättöksen 2002/629/YOS kumoamisesta – Ehdotuksen viimeistely sopimukseen pääsemiseksi ensimmäisessä käsittelyssä

Further to the submission by the Commission of the above proposal in March 2010 and the general approach of the Council reached at the Council (JHA) on 4 June 2010, the LIBE/FEMM Committees of the European Parliament adopted draft amendments to this initiative during an orientation vote held on 2 September 2010.

Subsequently, the Presidency, acting on behalf of the Council, entered into negotiations with representatives of the European Parliament and of the Commission with a view to reaching an agreement on the text in first reading.

Three trilogues took place on 14 September, 5 October and 27 October respectively. Each trilogue was prepared at Council level by the Working Party on Substantive Criminal Law (DROIPEN) on the basis of a table submitted by the Presidency comparing the positions of the institutions and submitting compromise proposals.

A fourth trilogue took place on 11 November. The position of the Council was prepared by JHA Counsellors and discussed in Coreper on 3 November 2010.

The Presidency submits in Annex a consolidated version of the text. Parts which are underlined indicate the changes compared to the Council general approach of 4 June 2010. **Parts which are underlined and in bold** indicate recent changes brought to the text.

The text contained in Annex is submitted to Coreper as a package for a final compromise with the European Parliament, bearing in mind that the vote on this file in the LIBE/FEMM committee is scheduled for 29-30 November 2010.

The Presidency is of the opinion that an agreement in first reading is possible and should be based on two elements.

1. Maintaining the Council position on major issues of substantive criminal law

As discussed previously in Coreper, the European Parliament insisted strongly from the start on four issues which were of fundamental importance for it:

- **The level of penalties** (Article 4): the Parliament insists on levels of 6 and 12 years whereas the Council cannot accept levels above 5 and 10 years;
- **The extraterritorial jurisdiction** (Article 9): the European Parliament insists on establishing jurisdiction for offences committed by an habitual resident, whereas Coreper clearly indicated that such extension is not acceptable and that there is no margin of manoeuvre;
- **The criminalisation of the users of services of trafficking in human beings** (Article 15(4)) which is requested by the Parliament but which most delegations strongly oppose;
- **The Anti-Trafficking Coordinator.**

These issues were crucial because they are related to fundamental principles of criminal law or raised institutional issues. Discussions in Council demonstrated that the first three issues were the primary source of concerns of delegations with regard to negotiations with the Parliament, including for future instruments in this sector. Following the mandate given to it by the Council's bodies, the Presidency has therefore firmly maintained the position of the Council on these first three points which soon made the negotiation very difficult.

At the last trilogue which took place on 11 November 2010, the Parliament made it very clear that an agreement on this instrument without any flexibility from the Council on these issues seemed difficult to achieve. However, the Parliament remained open to trying to find an adequate balance in the context of a package.

2. Finding a compromise on the Anti-Trafficking Coordinator

In the Stockholm Programme, the European Council invited “*the Council to consider establishing an EU Anti-Trafficking Coordinator (ATC) and, if it so decides, to determine the modalities therefore in such a way that all competences of the Union can be used in the most optimal way in order to reach a well coordinated and consolidated EU policy against trafficking*”. The Commission has already opened a vacancy for a high level post with a five years mandate for an ATC in its DG Home Affairs. The selection procedure will end in a few weeks.

For the European Parliament, the initiative taken by the Commission is not enough to ensure that an ATC is established on a permanent basis. Consequently, the European Parliament insists on creating a legal basis for the ATC through a specific Article in this Directive. The Presidency's attempts to limit references to the ATC to the recitals were rejected.

It is very clear that the only way to reach an agreement on this Directive, in the short or long term, especially without having to change the Council position on the three issues mentioned above, will imply to move in the direction of the Parliament, to some extent, on this key issue of the ATC.

Both the Council and the Commission insisted on the fact that the Directive is directed to Member States and that it is therefore not an appropriate instrument to regulate issues relating to the ATC itself. The Presidency is of the opinion that this position must be maintained and should constitute a red line for the Council.

This being said, the Presidency is also of the opinion that this still leaves some room for manoeuvre for a compromise ensuring sufficient visibility for the ATC in the operative part of the instrument without making this Directive a legal basis for the ATC.

The Presidency suggests to insert an Article 16a which would be drafted along the following lines:

“Article 16a

Coordination of the EU approach on trafficking in human beings

In order to contribute to a coordinated and consolidated approach of the European Union against trafficking in human beings, Member States shall facilitate the tasks of the Anti-Trafficking Coordinator (ATC). In particular Member States shall transmit to the ATC relevant information, including information referred to in Article 16, in order to enable the ATC to report [every two years] [on a regular basis] on the progress made in the fight against trafficking in human beings."

Other changes proposed by the Presidency following the last trilogue are highlighted in the Annex. The Presidency is of the opinion that these are of minor importance compared to the issues detailed above, but insists on the fact that they form part of the package.

The Presidency is of the opinion that the flexibility demonstrated by the European Parliament on the main substantive criminal law issues with a view to reaching a first reading agreement provides an opportunity that should be seized.

In the light of the above, Coreper is invited to accept the compromise package contained in the Annex.

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

**ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta, uhrien suojelemisesta ja puitepäättöksen
2002/629/YOS kumoamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka
ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 82 artiklan
2 kohdan ja 83 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu
kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Ihmiskauppa on vakava rikos, joka tehdään usein osana järjestäytynyttä rikollistoimintaa. Se on räikeä perusoikeuksien loukkaus, ja se kielletään Euroopan unionin perusoikeuskirjassa yksiselitteisesti. (...) Ihmiskaupan ehkäiseminen ja torjuminen on EU:lle ja sen jäsenvaltioille ensisijainen asia.
- (1a) Tämä direktiivi on osa maailmanlaajuista ihmiskaupan vastaista toimintaa, johon kuuluu kolmansia maita koskeva toiminta, kuten todetaan "Toiminta-asiakirjassa EU:n ulkoisen ulottuvuuden lujittamisesta ihmiskaupan vastaisen toiminnan alalla: tavoitteena EU:n maailmanlaajuinen toiminta ihmiskaupan torjumiseksi". Tässä yhteydessä toimia olisi jatkettava EU:n ulkopuolisissa uhrien lähtö- ja kauttakulkumaissa tavoitteena lisätä tietoisuutta, vähentää alttiutta, tukea ja auttaa uhreja, puuttua ihmiskaupan perimmäisiin syihin ja tukea maita tarkoituksenmukaisen lainsäädännön laatimisessa ihmiskaupan torjumiseksi.
- (1b) Tässä direktiivissä tunnustetaan ilmiönä ihmiskaupan sukupuolispesifisyys ja se, että naisia ja miehiä salakuljetetaan usein eri tarkoituksia varten. ***Avun ja tukitoimenpiteiden olisi tästä syystä myös oltava tarpeen mukaan sukupuolispesifejä.*** Tarjonta- ja kysyntätekijät voivat olla erilaisia riippuen kyseessä olevasta alasta kuten ihmiskauppa seksiteollisuuden tarkoituksessa tai työvoiman riistämistarkoituksessa esimerkiksi rakennustyössä, maatalousalalla tai kotiorjuudessa.
- (2) Euroopan unioni on sitoutunut ehkäisemään ja torjumaan ihmiskauppaa sekä suojelemaan sen kohteeksi joutuneiden henkilöiden oikeuksia. Tässä tarkoituksessa tehtiin 19 päivänä heinäkuuta 2002 neuvoston puitepäättös 2002/629/YOS ihmiskaupan torjunnasta, ja on hyväksytty EU:n suunnitelma parhaista käytännöistä, vaatimuksista ja menettelyistä ihmiskaupan estämiseksi ja torjumiseksi (EUVL C 311, 9.12.2005, s. 1). (...) Eurooppa-neuvoston hyväksymässä Tukholman ohjelmassa pidetään ihmiskaupan torjuntaa selkeästi ensisijaisena asiana. Olisi harkittava muita toimenpiteitä kuten yleisten EU:n yhteisten indikaattorien kehittämistä ihmiskaupan uhrien tunnistamiseksi vaihtamalla parhaita käytäntöjä kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden välillä, erityisesti julkisten ja yksityisten sosiaalipalvelujen välillä.

- (2a) Jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten olisi tehtävä edelleen yhteistyötä ihmiskaupan torjumisen tehostamiseksi. Tiivis rajatylittävä yhteistyö, mukaan lukien tietojen ja parhaiden käytäntöjen vaihto sekä jäsenvaltioiden poliisi-, oikeus- ja finanssiviranomaisten välinen jatkuva avoin vuoropuhelu ovat tässä yhteydessä olennaisen tärkeitä. Ihmiskauppaan liittyvien asioiden tutkinta- ja syytetoimien koordinoitua olisi edistettävä tehostamalla yhteistyötä Europolin ja Eurojustin kanssa, perustamalla yhteisiä tutkintaryhmiä sekä panemalla täytäntöön rikosoikeudellisia menettelyjä koskevien toimivaltaristiriitojen ehkäisemisestä ja ratkaisemisesta tehty neuvoston puitepäättös 2009/948/YOS.
- (2b) Jäsenvaltioiden olisi kannustettava kansalaisjärjestöjä, mukaan lukien tämän alan tunnustetut ja aktiiviset valtiosta riippumattomat järjestöt, jotka työskentelevät salakuljetettujen ihmisten parissa, ja työskenneltävä tiiviisti niiden kanssa erityisesti toimintapoliittisten aloitteiden, tiedotus- ja valistuskampanjoiden, tutkimus- ja koulutusohjelmien, koulutuksen sekä ihmiskaupan torjuntatoimien vaikutusten seuraamisen ja arvioinnin toteuttamisessa.
- (3) Tässä direktiivissä noudatetaan yhdenmukaista ja ihmisoikeuksiin pohjautuvaa lähestymistapaa ihmiskaupan torjuntaan ja täytäntöönpanossa olisi otettava huomioon oleskeluluvasta, joka myönnetään yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa tekeville kolmansien maiden kansalaisille, jotka ovat ihmiskaupan uhreja tai jotka ovat joutuneet laittomassa maahantulossa avustamisen kohteiksi 29 päivänä huhtikuuta 2004 annettu neuvoston direktiivi 2004/81/EY ja maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työnantajiin kohdistettavia seuraamuksia ja toimenpiteitä koskevista vähimmäisvaatimuksista 18 päivänä kesäkuuta 2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/52/EY. Direktiivin tärkeimpiä tavoitteita ovat ehkäisy, syytteen nostaminen ja uhrien oikeuksien suojelun tehostaminen. Tässä direktiivissä myös määritellään ihmiskaupan eri muotojen käsitteellisiä merkityksiä ja pyritään varmistamaan, että kutakin muotoa torjutaan tehokkaimmin toimenpitein.
- (3a)** Lapset ovat haavoittuvampia ja siksi suuremmassa vaarassa joutua ihmiskaupan uhreiksi. Tämän direktiivin säännöksiä sovellettaessa ensisijaisena on oltava lapsen edun turvaaminen Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja Yhdistyneiden Kansakuntien lapsen oikeuksien yleissopimuksen mukaisesti.

- (4) Vuonna 2000 tehty kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen YK:n yleissopimuksen lisäpöytäkirja ihmiskaupan, erityisesti naisten ja lasten kaupan ehkäisemisestä, torjumisesta ja rankaisemisesta ja vuonna 2005 tehty Euroopan neuvoston yleissopimus ihmiskaupan vastaisesta toiminnasta ovat ratkaisevia välineitä pyrittäessä tehostamaan ihmiskaupan vastaista kansainvälistä yhteistyötä. On huomattava, että Euroopan neuvoston yleissopimukseen sisältyy arviointijärjestely, joka koostuu ihmiskaupan torjumisen asiantuntijaryhmästä (GRETA) ja osapuolten komiteasta. **(...) Päällekkäisten toimien välttämiseksi olisi edistettävä koordinoitua sellaisten kansainvälisten järjestöjen välillä, joiden toimivaltaan kuuluu ihmiskaupan torjuntaan liittyvä toiminta.**
- (4a) **Tämä direktiivi ei rajoita palauttamiskiellon periaatteen soveltamista 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyn pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen (Geneven yleissopimus) ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 4 artiklan ja 19 artiklan 2 kohdan mukaisesti.**
- (5) Jotta direktiivillä voitaisiin puuttua ihmiskaupan viimeaikaiseen kehitykseen, siinä omaksuttu ihmiskaupan käsite on laajempi kuin puitepäätöksessä 2002/629/YOS, mistä syystä direktiivi kattaa uusia hyväksikäytön muotoja. Direktiiviä sovellettaessa kerjäämiseen pakottaminen olisi katsottava pakollisen työn tai palveluksen muodoksi pakollista työtä koskevaan, 29 päivänä kesäkuuta 1930 tehtyyn ILO:n sopimukseen n:o 29 sisältyvän määritelmän mukaisesti. Tästä syystä kerjäämisen hyväksikäyttö, **mukaan lukien riippuvuussuhteessa olevan ihmiskaupan uhriksi joutuneen henkilön käyttö kerjäämiseen (...)**, kuuluu ihmiskaupan määritelmän soveltamisalaan vain siinä tapauksessa, että siinä toteutuvat kaikki pakollisen työn tai palveluksen osatekijät. Alan oikeuskäytännön perusteella olisi arvioitava tapauskohtaisesti, onko mahdollinen suostuminen tällaisen palveluksen suorittamiseen aito. Kun on kyse lapsesta, lähtökohtana olisi kuitenkin pidettävä aina sitä, ettei mahdollinen suostumus ole aito. Käsite 'rikollisen toiminnan hyväksikäyttö' olisi ymmärrettävä toiminnaksi, jossa henkilöä käytetään hyväksi muun muassa taskuvarkauksiin, myymälävarkauksiin, **huumausaineiden laittomaan kauppaan** ja muuhun vastaavaan toimintaan, joka on rangaistuksenalaista ja johon sisältyy taloudellista hyötyä. Määritelmä kattaa myös ihmiskaupan elintenpoistamistarkoituksessa, joka loukkaa vakavasti ihmisarvoa ja ruumiillista koskemattomuutta, **sekä muut teot (...) esimerkiksi laittoman lapseksiottamisen tai avioliittoon pakottamisen, mikäli ne täyttävät ihmiskaupan tunnusmerkistön.**

- (6) Tässä direktiivissä esitetyt seuraamusten tasot vastaavat jäsenvaltioiden kasvavaa huolta ihmiskaupan kehittämisestä ilmiönä. Tämän vuoksi tässä direktiivissä käytetään perustana rangaistusten yhdenmukaistamisessa noudatettavasta lähestymistavasta 24 ja 25 päivänä huhtikuuta 2002 annettujen neuvoston päätelmien mukaisia rangaistusten tasoja 3 ja 4. Jos rikos tehdään tietyissä olosuhteissa, jos uhri on esimerkiksi erityisen haavoittuva, rangaistuksen pitäisi olla ankarampi. Direktiiviä sovellettaessa erityisen haavoittuviksi henkilöiksi olisi katsottava ainakin kaikki lapset. Muita tekijöitä, jotka voidaan ottaa huomioon uhrin haavoittuvuutta arvioitaessa, ovat esimerkiksi sukupuoli, raskaus, terveydentila ja vamma. Jos rikos on erityisen vakava, jos esimerkiksi uhrin henki on vaarannettu, rikokseen on liittynyt törkeää väkivaltaa kuten kidutusta, pakotettua huumausaineiden/lääkkeiden käyttöä, raiskaus tai muita psyykkisen, fyysisen tai seksuaalisen väkivallan vakavia muotoja tai siitä on muuten aiheutunut uhrille erityisen vakavaa vahinkoa, myös rangaistuksen pitäisi olla erityisen ankara. Kun tässä direktiivissä viitataan luovuttamiseen, se olisi tulkittava eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13 päivänä kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäättöksen 2002/584/YOS mukaisesti. **Tehdyn rikoksen vakavuus olisi otettava huomioon rangaistuksen täytäntöönpanon yhteydessä.**
- (6a) Ihmiskaupan torjunnassa olisi käytettävä täysimääräisesti hyväksi rikoksen tuottaman hyödyn takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista koskevia välineitä kuten järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimusta ja sen pöytäkirjoja, rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista koskevaa Euroopan neuvoston vuoden 1990 yleissopimusta, rahanpesusta, rikoksentekovälineiden ja rikoksen tuottaman hyödyn tunnistamisesta, jäljittamisestä, jäädyttämisestä tai takavarikoimisesta ja menetetyksi tuomitsemisesta 26 päivänä kesäkuuta 2001 tehtyä neuvoston puitepäättöstä (2001/500/YOS) ja rikoksen tuottaman hyödyn ja rikoksella saadun omaisuuden sekä rikoksentekovälineiden menetetyksi tuomitsemisesta 24 päivänä helmikuuta 2005 tehtyä neuvoston puitepäättöstä (2005/212/YOS). Olisi edistettävä tässä direktiivissä tarkoitettujen rikosten takavarikoitujen ja menetetyksi tuomittujen tekovälineiden ja kyseisten rikosten tuottaman hyödyn käyttöä uhrin auttamisen ja suojelun tukemiseen, mukaan lukien korvausten maksaminen uhreille ja EU:n rajatylittävä laittoman kaupan vastainen lainvalvontatoiminta.

- (7) Ihmiskaupan uhreja olisi asianomaisten jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien perusperiaatteiden mukaisesti suojeltava niin, ettei heitä panna syytteeseen tai rangaista sellaisesta rikollisesta toiminnasta, esimerkiksi väärennetyjen asiakirjojen käytöstä, tai prostituutio- tai maahanmuuttolakien alaisista rikoksista, joihin heidät on pakotettu ihmiskaupan suorana seurauksena. Suojelun tarkoituksena on turvata uhrien ihmisoikeudet, välttää uudelleen uhriksi joutuminen ja rohkaista uhreja toimimaan rikosoikeudenkäynneissä todistajina rikoksentekejiä vastaan. Tarkoituksena ei ole kuitenkaan suojata syytteeseenpanolta tai seuraamuksilta sellaisista rikoksista, jotka henkilö on tehnyt tai joiden tekemiseen hän on osallistunut omasta tahdostaan.
- (8) Jotta voidaan varmistaa, että ihmiskauppaan liittyvässä tutkinnassa ja syytteeseenpanossa onnistutaan, niiden alullepanon ei pitäisi periaatteessa riippua uhrin tekemistä ilmoituksesta tai syytöksestä. Teon (...) luonteen sitä edellyttäessä syytteeseenpanon olisi oltava mahdollista riittävän pitkään sen jälkeen, kun uhri on tullut täysi-ikäiseksi. Riittävän syytteeseenpanoajan pituus olisi määritettävä asianomaisten kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Lainvalvontaviranomaisten ja syyttäjien pitäisi olla riittävän koulutettuja, myös kansainvälisen lainvalvonnan ja oikeudellisen yhteistyön tehostamista silmällä pitäen. Tällaisten rikosten tutkinnasta ja syytetoimista vastaavilla pitäisi myös olla käytössään järjestäytyneen rikollisuuden ja muiden vakavien rikosten tutkinnassa käytettävät keinot; näitä voivat olla telekuuntelu, tarkkailu, myös etävalvonta, pankkitilien seuranta ja muut talousrikostutkinnan keinot.
- (9) Jotta voidaan varmistaa tehokas syytteeseenpano sellaisten kansainvälisten rikollisryhmien tapauksessa, joiden toiminnan keskus on jossain jäsenvaltiossa ja jotka harjoittavat ihmiskauppaa kolmansissa maissa, lainkäyttövalta pitäisi ulottaa koskemaan ihmiskauppaa, jonka tekijä on kyseisen jäsenvaltion kansalainen ja jota harjoitetaan kyseisen jäsenvaltion alueen ulkopuolella. Vastaavasti lainkäyttövalta voidaan myös ulottaa koskemaan tapauksia, joissa tekijä on jäsenvaltion vakituinen asukas, uhri on jäsenvaltion kansalainen tai vakituinen asukas tai joissa rikos tehdään jäsenvaltion alueelle sijoittautuneen oikeushenkilön hyväksi ja joissa itse rikos tehdään kyseisen jäsenvaltion alueen ulkopuolella.

- (10) Oleskeluluvasta, joka myönnetään yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa tekeville kolmansien maiden kansalaisille, jotka ovat ihmiskaupan uhreja tai jotka ovat joutuneet laittomassa maahantulossa avustamisen kohteiksi 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetussa neuvoston direktiivissä 2004/81/EY säädetään oleskeluluvan myöntämisestä kolmansien maiden kansalaisille, jotka ovat ihmiskaupan uhreja, ja Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2004/38/EY säännellään sitä, miten unionin kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä voivat käyttää oikeuttaan liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, mukaan lukien suoja karkottamista vastaan. Tässä direktiivissä taas otetaan käyttöön erityisiä suojelutoimenpiteitä ihmiskaupan uhreja varten. Näin ollen tässä direktiivissä ei käsitellä tällaisten henkilöiden edellytyksiä oleskella jäsenvaltioiden alueella.
- (11) Ihmiskaupan uhrien on voitava käyttää oikeuksiaan tehokkaasti. Tästä syystä uhreille olisi tarjottava apua ja tukea ennen rikosoikeudenkäyntiä, sen kuluessa ja riittävän pitkään sen jälkeen. Jäsenvaltioiden olisi tarjottava voimavaroja uhrien auttamisen ja suojelun tukemiseksi. Annettavan avun ja tuen olisi katettava ainakin vähimmäistoimet, joiden avulla uhri voi toipua ja paeta ihmiskauppiaita. Tällaisten toimien käytännön toteutuksessa olisi otettava huomioon asianomaisen henkilön tilanne, kulttuuriyhteys ja tarpeet kansallisten menettelyjen mukaisesti laadittavan yksilöllisen arvioinnin pohjalta. Henkilölle olisi annettava apua ja tukea heti, kun on perusteltua aihetta epäillä, että hän on saattanut joutua ihmiskaupan kohteeksi, riippumatta hänen valmiudestaan todistaa. Tapauksissa, joissa uhri ei oleskele laillisesti jäsenvaltiossa, apua ja tukea olisi annettava ehdoitta ainakin harkinta-ajan kuluessa. Jos tunnistamisprosessin päätteeksi tai harkinta-ajan päätyttyä katsotaan, ettei henkilölle voida myöntää oleskelulupaa tai ettei tällä muutoin ole laillista asuinpaikkaa maassa tai jos uhri on poistunut jäsenvaltion alueelta, asianomainen jäsenvaltio ei ole velvollinen jatkamaan avun ja tuen myöntämistä kyseiselle henkilölle tämän direktiivin mukaisesti. Avun ja tuen antamista olisi tarvittaessa jatkettava riittävän pitkään rikosoikeudenkäynnin jälkeen, jos esimerkiksi rikoksen aiheuttamien vakavien fyysisten tai psyykkisten seurausten hoito jatkuu tai jos uhrin turvallisuus on vaarassa hänen rikosoikeudenkäynnissä antamiensa lausuntojen takia.

- (12) Uhrin asemasta rikosoikeudenkäyntimenettelyissä 15 päivänä maaliskuuta 2001 tehdyssä neuvoston puitepäätyöksessä 2001/220/YOS vahvistetaan tietyt uhrin oikeudet rikosoikeudenkäynnissä mukaan lukien oikeus suojeluun ja korvaukseen. Lisäksi ihmiskaupan uhreille olisi annettava viipymättä mahdollisuus lainopilliseen neuvontaan ja asiaankuuluvan oikeusjärjestelmän mukaisen uhrin aseman mukaisesti oikeudelliseen edustukseen, myös korvausten vaatimista varten. Toimivaltaiset viranomaiset voisivat myös antaa tällaista oikeudellista apua valtiolle osoitettavia korvausvaatimuksia varten. Lainopillisen neuvonnan tarkoituksena on antaa uhreille tietoa ja neuvoja heille tarjolla olevista eri vaihtoehdoista. Lainopillisen neuvonnan antajalla tulisi olla asianmukainen lainopillinen koulutus olematta välttämättä asianajaja. Lainopillisen neuvonnan ja asiaankuuluvan oikeusjärjestelmän mukaisen uhrin aseman mukaisesti oikeudellisen edustuksen pitäisi olla maksutonta ainakin siinä tapauksessa, ettei uhrilla ole riittäviä taloudellisia varoja, ja niiden osalta noudatetaan jäsenvaltioiden sisäisiä menettelyjä. Koska erityisesti lapsiuhreilla ei todennäköisesti ole tällaisia varoja, lainopillinen neuvonta ja oikeudellinen edustus olisivat käytännössä (...) heille maksuttomia. Lisäksi uhreja pitäisi suojella kostotoimilta, pelottelulta ja ihmiskaupan uhriksi uudelleen joutumisen riskiltä kansallisten menettelyjen mukaisesti laadittujen yksilöllisten riskinarviointien perusteella.
- (13) Koska ihmiskaupan uhrit ovat jo joutuneet ihmiskaupalle tyypillisen hyväksikäytön ja halventavan kohtelun, kuten seksuaalisen riiston, raiskauksen, orjuuden kaltaisten käytäntöjen tai elinten poiston, kohteeksi, heitä olisi suojeltava lisäkärsimyksiltä ja -traumoilta rikosoikeudenkäynnin aikana. Kuulustelujen tarpeetonta toistamista tutkinnan syytteenpanon ja oikeudenkäynnin aikana olisi vältettävä esimerkiksi tarvittaessa siten, että kyseisistä kuulusteluista toimitetaan videotallenne mahdollisimman pian menettelyjen aikana. Ihmiskaupan uhrien pitäisi tästä syystä saada heidän tarpeisiinsa sovitettua hoitoa rikostutkinnan ja -oikeudenkäynnin aikana. Yksilöllisessä tarvearvioinnissa pitäisi ottaa huomioon uhrin henkilökohtaiset ominaisuudet, kuten mahdollinen raskaus, ikä, terveydentila vammaisuus ja muut ominaisuudet samoin kuin rikollisen toiminnan kohteeksi joutumisesta aiheutuneet fyysiset ja psyykkiset seuraukset. Uhrille mahdollisesti annettavasta hoidosta ja sen laadusta päätetään tapauskohtaisesti kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen perusteiden, oikeudellista harkintavaltaa koskevien sääntöjen sekä alan käytäntöjen ja ohjeistuksen mukaisesti.

(13a) Apu- ja tukitoimenpiteitä olisi tarjottava uhreille suostumuksen ja tietoon perustuen. Uhreille olisi siksi tiedotettava näiden toimien keskeisistä seikoista, ja uhreja ei tulisi pakottaa näihin toimiin. Uhrin kieltäytyminen apu- tai tukitoimista ei saisi merkitä (...) asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle velvollisuutta tarjota uhrille vaihtoehtoisia toimenpiteitä.

(14) Kaikille ihmiskaupan uhreille tarkoitettujen toimenpiteiden lisäksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että lapsiuhrien auttamiseksi, tukemiseksi ja suojelemiseksi on tarjolla erityistoimenpiteitä. Näitä toimenpiteitä olisi toteutettava lapsen edun ja YK:n lapsen oikeuksien yleissopimuksen mukaisesti. Jos ihmiskaupan uhrin iästä on epävarmuutta ja on syytä uskoa, että hän on alle 18-vuotias, henkilöä olisi kohdeltava lapsena ja hänen olisi saatava välittömästi apua, tukea ja suojelua. Lapsiuhreille suunnatuissa apu- ja tukitoimissa olisi keskityttävä uhrien fyysiseen ja psykososiaaliseen toipumiseen ja kestävän ratkaisun löytämiseen kunkin henkilön tilanteeseen. Mahdollisuus koulutukseen auttaisi lasten sopeuttamista yhteiskuntaan. Koska ihmiskaupan lapsiuhrit ovat erityisen haavoittuvia, käytettävissä pitäisi olla lisätoimenpiteitä heidän suojelemisekseen osana rikostutkintaa ja -oikeudenkäyntiä järjestettävien kuulustelujen aikana.

(14a) Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä ilman huoltajaa oleviin ihmiskaupan lapsiuhreihin, koska he tarvitsevat erityistä apua ja tukea erityisen haavoittuvan asemansa vuoksi. Siitä hetkestä, kun ilman huoltajaa oleva ihmiskaupan lapsiuhri tunnistetaan ja siihen asti kun löydetään kestävä ratkaisu, jäsenvaltioiden olisi sovellettava vastaanottotoimenpiteitä lapsen tarpeisiin ja varmistettava, että sovelletaan asiaankuuluvia menettelyllisiä takeita. Olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että alaikäiselle nimetään tarvittaessa holhooja ja/tai edustaja hänen etujensa turvaamiseksi. Päätös kunkin huoltajaa vailla olevan ihmiskaupan lapsiuhrin tulevaisuudesta olisi tehtävä mahdollisimman lyhyen ajan kuluessa lapsen edun yksilölliseen arviointiin perustuvien kestävien ratkaisujen löytämiseksi, minkä tulisi olla ensisijainen asia. Kestävä ratkaisu voisi olla palauttaminen ja sopeuttaminen alkuperämaahan tai paluumaahan, vastaanottavaan yhteiskuntaan integroiminen, kansainvälisen aseman myöntäminen tai muun aseman myöntäminen jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

(14b) Kun lapselle olisi tämän direktiivin mukaisesti nimettävä holhooja ja/tai edustaja, näissä tehtävissä voi olla sama henkilö tai oikeushenkilö, laitos tai viranomainen.

(15) Jäsenvaltioiden olisi laadittava ja/tai tehostettava ihmiskaupan ehkäisemiseen tähtääviä politiikkoja, mukaan lukien toimenpiteet, joilla tutkimuksen, tiedon, valistuksen ja koulutuksen avulla hillitään ja vähennetään kaikenlaista hyväksikäyttöä edistävää kysyntää ja vähennetään henkilöiden riskiä joutua ihmiskaupan uhreiksi. Tämän tyyppisissä aloitteissa jäsenvaltioiden olisi sovellettava sukupuolinäkökulmaa ja lapsen oikeudet huomioon ottavaa lähestymistapaa. Työssään ihmiskaupan uhrien tai potentiaalisten uhrien kanssa todennäköisesti kosketukseen tulevien henkilöiden olisi saatava riittävä koulutus uhrien tunnistamiseen ja siihen, miten menetellä heidän kanssaan. Tätä koulutusvelvollisuutta (...) olisi edistettävä seuraavien eri ryhmien jäsenten osalta, kun he todennäköisesti joutuvat kosketuksiin uhrien kanssa: poliisit, rajavartijat, maahanmuuttovirkailijat, yleiset syyttäjät, lakimiehet, tuomioistuimen jäsenet ja tuomioistuimen virkailijat, työsuojelutarkastajat, sosiaali-, lasten- ja terveydenhuoltohenkilöstö sekä konsulaattihenkilöstö, mutta paikallisolosuhteista riippuen myös muut viranomaisryhmät, jotka työssään todennäköisesti kohtaavat ihmiskaupan uhreja.

(16) Maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työnantajiin kohdistettavia seuraamuksia ja toimenpiteitä koskevista vähimmäisvaatimuksista 18 päivänä kesäkuuta 2009 annetussa direktiivissä 2009/52/EY säädetään seuraamuksista työnantajalle, jota ei ole syytetty tai tuomittu ihmiskaupasta mutta joka käyttää laittomasti maassa oleskelevan kolmannen maan kansalaisen työpanosta tai palveluja tietoisena siitä, että tämä on ihmiskaupan uhri. Tämän lisäksi jäsenvaltioiden olisi harkittava mahdollisuutta määrätä seuraamuksia henkilölle, joka käyttää ihmiskaupan uhriksi tietämänsä henkilön tarjoamia palveluja. Tämä lisäkriminalisointi voisi kattaa laillisesti maassa oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten ja EU-kansalaisten työnantajat sekä ihmiskaupan kohteeksi joutuneen henkilön tarjoamien seksipalvelujen ostajat henkilöiden kansallisuudesta riippumatta.

(17) Jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön kansalliset seurantajärjestelmät – esimerkiksi kansalliset raportoijat tai vastaavat mekanismit – sisäiseen organisaatioonsa soveltuvalla tavalla ja ottaen huomioon, että jonkinlaiselle vähimmäisrakenteelle ja sille määritellyille tehtäville on tarve. Järjestelmän tarkoituksena on laatia arvioita ihmiskaupan suuntauksista, **kerätä tilastoja**, punnita ihmiskaupan torjuntatoimien tuloksia ja raportoida säännöllisesti. Nämä kansalliset raportoijat tai vastaavat mekanismit on jo perustettu 4 päivänä kesäkuuta 2009 annetuilla neuvoston päätelmillä perustettuun epäviralliseen EU:n verkostoon. (...) Ihmiskaupan torjunnan koordinaattori (...) voisi osallistua tämän verkoston työskentelyyn; verkosto tarjoaa unionille ja sen jäsenvaltioille objektiivisia, luotettavia, vertailukelpoisia ja ajantasaisia strategisia tietoja ihmiskaupan alalla ja ihmiskaupan ehkäisyyn ja torjuntaan liittyvien kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa EU:n tasolla. **Euroopan parlamentilla tulisi olla oikeus osallistua kansallisten raportojien tai vastaavien mekanismien yhteisiin toimiin.**

(17a) EU:n olisi edelleen kehitettävä menetelmiään ja tietojenkeruumenetelmiään vertailukelpoisten tilastojen tuottamiseksi ihmiskaupan torjuntatoimien tulosten arvioimista varten.

(17b) Jotta voitaisiin kehittää yhtenäinen EU:n lähestymistapa ihmiskaupan torjuntaan tarkoituksena edelleen lujittaa EU:n ja sen jäsenvaltioiden sitoumusta ja niiden suorittamia toimia ihmiskaupan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi, jäsenvaltioiden olisi helpotettava EU:n ihmiskaupan torjunnan koordinaattorin tehtäviä, jotka voivat sisältää esimerkiksi koordinoinnin ja johdonmukaisuuden parantamista EU:n toimielinten ja EU:n virastojen välillä samoin kuin jäsenvaltioiden ja kansainvälisten toimijoiden kanssa, osallistumista ihmiskaupan torjunnan kannalta merkityksellisten olemassa olevien tai uusien EU:n politiikkojen laatimiseen tai raportointia eurooppalaisille toimielimille.

(18) Neuvoston olisi paremmasta lainsäädännöstä tehdyn toimielinten välinen sopimuksen 34 kohdan mukaisesti kannustettava jäsenvaltioita laatimaan kansalliseen käyttöön ja unionin edun vuoksi omia taulukoitaan, joista ilmenee mahdollisuuksien mukaan direktiivin ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen liittyvien toimenpiteiden välinen vastaavuus, ja julkaisemaan ne.

- (19) Jäsenvaltiot yksin eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta eli torjua ihmiskauppaa, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin Euroopan unionin tasolla, joten unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 ja 5 artiklassa tarkoitetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Viimeksi mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.
- (20) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita, erityisesti seuraavia: ihmisarvo, orjuuden, pakkotyön ja ihmiskaupan kieltä, kidutuksen sekä epäinhimillisen tai halventavan kohtelun ja rangaistuksen kieltä, lapsen oikeudet, oikeus vapauteen ja turvallisuuteen, sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus, henkilötietojen suoja, oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, laillisuusperiaate ja rikoksista määrättävien rangaistusten oikeasuhteisuuden periaate. Erityisesti direktiivillä pyritään varmistamaan näiden oikeuksien ja periaatteiden täysimääräinen kunnioittaminen, myös sen täytäntöönpanossa.
- (21)¹ Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa olevan 3 artiklan mukaisesti Irlanti on ilmoittanut haluavansa osallistua tämän direktiivin hyväksymiseen ja soveltamiseen.

Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa olevan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu tämän direktiivin hyväksymiseen, direktiivi ei sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa eikä sitä sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista,

¹ Johdanto-osan 21 kappale on IE:n, UK:n ja DK:n kantojen mukainen.

Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa olevan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän direktiivin hyväksymiseen, direktiivi ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Kohde

Tällä direktiivillä pyritään luomaan vähimmäissäännöt ihmiskauppaan liittyvien rikosten ja seuraamusten määrittelylle. Tavoitteena on myös vahvistaa yhteiset säännökset, joilla tehostetaan kyseisen rikollisuuden ehkäisyä ja sen uhrin suojelua ottaen huomioon sukupuolinäkökulma.

2 artikla

Ihmiskauppaan liittyvät rikokset

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että seuraavat tahalliset teot säädetään rangaistaviksi:
hyväksikäyttötarkoituksessa tapahtuva henkilöiden värväminen, kuljettaminen, siirtäminen, kätkeminen tai vastaanottaminen, mukaan lukien henkilöön kohdistuvan määräysvallan vaihtaminen tai siirtäminen, voimankäytöllä uhkaamisen tai voimankäytön tai muun pakottamisen, sieppauksen, petoksen, harhaanjohtamisen, vallan väärinkäytön tai haavoittuvan aseman hyödyntämisen avulla taikka toista henkilöä määräysvallassaan pitävän henkilön suostumuksen saamiseksi annetun tai vastaanotetun maksun tai edun avulla.
2. Henkilön katsotaan olevan haavoittuvassa asemassa, kun hänellä ei ole muuta todellista tai hyväksyttävää vaihtoehtoa kuin alistua hyväksikäyttöön.
3. Hyväksikäytöksi katsotaan ainakin hyväksikäyttö prostituutiotarkoituksessa tai muut seksuaalisen riiston muodot, pakkotyö tai pakollinen palvelu, myös kerjääminen, orjuus tai muut orjuuden kaltaiset käytännöt, orjuuden kaltaiset olot, rikollisen toiminnan hyväksikäyttö tai elinten poistaminen.
4. Ihmiskaupan uhrin suostumuksella aiottuun tai tapahtuneeseen hyväksikäyttöön ei ole merkitystä, mikäli sen saamiseksi on käytetty jotakin 1 kohdassa mainittua keinoa.

5. Kun 1 kohdassa tarkoitettu teko koskee lasta, se katsotaan rangaistavaksi ihmiskaupaksi, vaikka mitään 1 kohdassa mainittua keinoa ei olisi käytetty.
6. Tässä direktiivissä 'lapsella' tarkoitetaan alle 18-vuotiasta henkilöä.

3 artikla

Yllytys, avunanto ja yritys

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin liittyvä yllytys, avunanto ja teon yritys säädetään rangaistaviksi.

4 artikla

Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2 artiklassa tarkoitetuista rikoksista voidaan määrätä vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään viisi vuotta.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2 artiklassa tarkoitetuista rikoksista voidaan määrätä vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kymmenen vuotta, kun tekoon liittyy jokin seuraavista:
 - a) rikoksen kohteena on ollut erityisen haavoittuvassa asemassa oleva uhri, mikä tämän direktiivin yhteydessä kattaa ainakin lapsiuhrit;
 - b) rikos on tehty osana puitepäätöksessä 2008/841/YOS tarkoitettun rikollisjärjestön toimintaa;
 - c) rikoksella on tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella vaarannettu uhrin henki;
 - d) rikoksen teossa on käytetty törkeätä väkivaltaa tai rikoksesta on aiheutunut uhrille erityisen vakavaa vahinkoa.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että jos rikoksen on tehnyt virkamies virkatehtäviä hoitaessaan, tätä pidetään raskauttavana asianhaarana.
4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 artiklassa tarkoitetuista rikoksista säädetään tehokkaat, oikeasuhteiset ja varoittavat seuraamukset, joista voi seurata rikoksentehtäjän luovuttaminen.

5 artikla

Oikeushenkilöiden vastuu

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että oikeushenkilö voidaan saattaa vastuuseen 2 ja 3 artiklassa tarkoitetusta rikoksesta, jonka on oikeushenkilön hyväksi tehnyt joko yksin tai oikeushenkilön elimen jäsenenä toimien henkilö, jolla on oikeushenkilössä johtava asema seuraavin perustein:
 - a) oikeus edustaa oikeushenkilöä, tai
 - b) valtuus tehdä päätöksiä oikeushenkilön puolesta, tai
 - c) valtuus harjoittaa valvontaa oikeushenkilössä.
2. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että oikeushenkilö voidaan saattaa vastuuseen, jos 1 kohdassa tarkoitetun henkilön harjoittaman ohjauksen tai valvonnan puutteellisuus on mahdollistanut sen, että oikeushenkilön alainen henkilö on tehnyt oikeushenkilön hyväksi 2 ja 3 artiklassa tarkoitetun rikoksen.
3. Se, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään oikeushenkilön vastuusta, ei estä rikosoikeudenkäyntiä sellaisia luonnollisia henkilöitä vastaan, jotka ovat tekijöinä, yllyttäjinä tai avunantajina 2 ja 3 artiklassa tarkoitetuissa rikoksissa.
4. Tässä direktiivissä 'oikeushenkilöllä' tarkoitetaan mitä tahansa yhteisöä, jolla on sovellettavan lainsäädännön mukaan oikeushenkilön asema, lukuun ottamatta valtioita tai julkisia elimiä niiden käyttäessä julkista valtaa sekä julkisoikeudellisia kansainvälisiä järjestöjä.

6 artikla

Seuraamukset oikeushenkilöille

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 5 artiklan 1 ja 2 kohdan nojalla vastuussa olevalle oikeushenkilölle säädetään tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia, muun muassa rikosoikeudellisia tai muita sakkoja ja mahdollisesti muita seuraamuksia, kuten
 - a) oikeuden menettäminen julkisista varoista myönnettäviin etuisuuksiin tai tukiin;
 - b) väliaikainen tai pysyvä kielto harjoittaa liiketoimintaa;
 - c) tuomioistuimen valvontaan asettaminen;
 - d) tuomioistuimen määräys purkaa oikeushenkilö;
 - e) rikoksen tekemiseen käytettyjen laitosten sulkeminen väliaikaisesti tai pysyvästi.

6 a artikla

Takavarikko ja menetetyksi tuomitseminen

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että niiden toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus tässä direktiivissä tarkoitettujen rikosten tekovälineiden ja rikoshyödyn takavarikkoon ja menetetyksi tuomitsemiseen.

7 artikla

Uhrin syyttämättä jättäminen tai tälle määrättyjen seuraamusten soveltamatta jättäminen

Jäsenvaltioiden on niiden oikeusjärjestelmien peruseriaatteita noudattaen toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joilla annetaan toimivaltaisille kansallisille viranomaisille toimivalta (...) jättää ihmiskaupan uhrit syyttämättä tai seuraamuksetta osallistumisesta rikolliseen toimintaan, johon heidät on pakotettu suorana seurauksena 2 artiklassa tarkoitettujen tekojen kohteeksi joutumisesta.

8 artikla

Tutkinta ja syytteeseenpano

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 2 ja 3 artiklassa tarkoitettuja rikoksia koskeva tutkinta tai syytteeseenpano ei edellytä uhrin ilmoitusta tai syytettä ja että rikosoikeudenkäyntiä voidaan jatkaa, vaikka uhri olisi perunut antamansa lausunnon.
2. Jäsenvaltioiden on teon (...) luonteen sitä edellyttäessä toteutettava tarvittavat toimenpiteet mahdollistaakseen syytteeseenpanon 2 ja 3 artiklassa tarkoitetuista rikoksista riittävän pitkään sen jälkeen, kun uhri on tullut täysi-ikäiseksi.
3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2 ja 3 artiklassa tarkoitettuja rikoksia tutkivat tai niistä syytteeseen panevat henkilöt, yksiköt ja muut tahot ovat asianmukaisesti koulutettuja.
4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2 ja 3 artiklassa tarkoitettuja rikoksia tutkivilla tai niistä syytteeseen panevilla henkilöillä, yksiköillä ja muilla tahoilla on käytettävissä tehokkaat, esimerkiksi järjestäytyneen rikollisuuden tai muiden vakavien rikosten tutkinnassa käytettävät keinot.

9 artikla

Lainkäyttövalta

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet ulottaakseen lainkäyttövaltansa 2 ja 3 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin, jos
 - a) rikos on tehty kokonaan tai osittain sen alueella; tai
 - b) rikoksentekijä on jäsenvaltion kansalainen.
2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle päätöksestään ulottaakseen lisäksi lainkäyttövaltansa 2 ja 3 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin, jotka on tehty niiden alueen ulkopuolella, esimerkiksi jos

- a) rikoksen uhri on jäsenvaltion kansalainen tai henkilö, jonka vakinainen asuinpaikka on kyseisen jäsenvaltion alueella, tai
 - b) rikos on tehty kyseisen jäsenvaltion alueelle sijoittautuneen oikeushenkilön hyväksi tai
 - c) rikoksentekijällä on vakinainen asuinpaikka kyseisen jäsenvaltion alueella.
3. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava 1 kohdan b alakohdassa mainituissa tapauksissa ja kukin jäsenvaltio voi toteuttaa 2 kohdassa mainituissa tapauksissa tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että sen lainkäyttövalta 2 ja 3 artiklassa tarkoitetuista, sen alueen ulkopuolella tehdyistä rikoksista syytteenpanoon ei edellytä, että
- a) kyseiset teot katsotaan rikoksiksi niiden tekopaikassa tai
 - b) syytteen nostamiseen vaaditaan uhrin rikoksen tekopaikassa tekemä ilmoitus tai rikoksen tekopaikan valtion tekemä ilmianto.

10 artikla

Ihmiskaupan uhrien auttaminen ja tukeminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että uhrin saavat apua ja tukea ennen rikosoikeudenkäyntiä, sen aikana ja asianmukaisen ajan sen jälkeen, jotta he voivat käyttää uhrin asemasta rikosoikeudenkäyntimenettelyissä 15 päivänä maaliskuuta 2001 tehdyssä puitepäätöksessä 2001/220/YOS sekä tässä direktiivissä vahvistettuja oikeuksia.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että henkilölle annetaan apua ja tukea heti kun toimivaltaisilla viranomaisilla on perusteltua aihetta epäillä, että tämä on saattanut joutua 2 ja 3 artiklassa tarkoitettujen rikosten kohteeksi.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että uhrille annettavan avun ja tuen ehtona ei ole uhrin halukkuus (...) tehdä yhteistyötä rikostutkinnassa, syytteenpanossa ja oikeudenkäynnissä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta oleskeluluvasta, joka myönnetään yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa tekeville kolmansien maiden kansalaisille, jotka ovat ihmiskaupan uhreja tai jotka ovat joutuneet laittomassa maahantulossa avustamisen kohteiksi annetun direktiivin 2004/81/EY ja vastaavien kansallisten sääntöjen soveltamista.
4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet luodakseen tarkoituksenmukaiset mekanismit uhrien tunnistamiseksi varhaisessa vaiheessa samoin kuin heidän auttamisekseen ja tukemisekseen yhteistyössä alan tukijärjestöjen kanssa.
5. Tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja apu- ja tukitoimia on tarjottava suostumukseen ja tietoon perustuen ja niihin on kuuluttava ainakin uhrien toimeentulon mahdollistavan elintason varmistaminen esimerkiksi tarkoituksenmukaisen ja turvallisen majoituksen ja aineellisen avun järjestämisen avulla, tarpeellinen sairaanhoito, myös psykologinen tuki, neuvonta ja tiedotus ja tarvittaessa käännös- ja tulkkauspalvelut.
6. Edellä 5 kohdassa tarkoitettuun tiedotukseen kuuluvat tilanteen mukaan tiedot direktiivin 2004/81/EY mukaisesta harkinta- ja toipumisajasta¹ ja tiedot neuvoston direktiivin 2004/83/EY² ja neuvoston direktiivin 2005/85/EY³ tai kansainvälisten välineiden tai muiden vastaavanlaisten kansallisten sääntöjen mukaisesta mahdollisuudesta kansainvälisen suojelun myöntämiseen.
7. Jäsenvaltioiden on huolehdittava uhreista, joilla on erityistarpeita, jotka johtuvat erityisesti raskaudesta, terveydentilasta, vammaisuudesta, mielenterveys- tai psykologisista häiriöistä tai psykologisen, fyysisen tai seksuaalisen väkivallan vakavista muodoista.

¹ Direktiivi 2004/81/EY oleskeluluvasta, joka myönnetään yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa tekeville kolmansien maiden kansalaisille, jotka ovat ihmiskaupan uhreja tai jotka ovat joutuneet laittomassa maahantulossa avustamisen kohteiksi.

² Neuvoston direktiivi 2004/83/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelyä pakolaisiksi tai muuta kansainvälistä suojelua tarvitseviksi henkilöiksi koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä myönnetyn suojelun sisällöstä.

³ Neuvoston direktiivi 2005/85/EY, annettu 1 päivänä joulukuuta 2005, pakolaisaseman myöntämistä tai poistamista koskevista menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista.

Ihmiskaupan uhrien suojele rikostutkinnassa ja -oikeudenkäynnissä

1. Tässä artiklassa tarkoitettuja suojelutoimia sovelletaan puitepääatöksessä 2001/220/YOS vahvistettujen oikeuksien lisäksi.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ihmiskaupan uhreilla on oikeus saada viipymättä lainopillista neuvontaa ja asiaankuuluvan oikeusjärjestelmän mukaisen uhrin aseman mukaisesti oikeudellinen edustaja, myös korvausten hakemista varten. Lainopillisen neuvonnan ja oikeudellisen edustajan on oltava maksuttomia silloin, kun uhrilla ei ole riittäviä taloudellisia varoja. (...)
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ihmiskaupan uhrin saavat yksilölliseen riskinarviointiin perustuvaa tarkoituksenmukaista suojelua muun muassa tarjoamalla heille mahdollisuuden osallistua todistajansuojeluohjelmiin (...) tai muihin vastaaviin toimiin edellyttäen, että se on tarkoituksenmukaista ja kansallisessa lainsäädännössä tai kansallisissa menettelyissä vahvistettujen perusteiden mukaista.
4. Rajoittamatta oikeutta puolustukseen jäsenvaltioiden on toimivaltaisten viranomaisten ihmiskaupan uhrin tilanteesta tekemän yksilöllisen arvioinnin perusteella huolehdittava siitä, että uhri saa erityiskohtelun, jonka tarkoituksena on estää lisäkärsimykset välttämällä mahdollisuuksien mukaan, kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen perusteiden sekä oikeudellista harkintavaltaa koskevien sääntöjen ja alan käytäntöjen ja opastuksen mukaisesti, seuraavia:
 - a) kuulustelujen tarpeeton toistaminen tutkinnan, syytteenpanon ja oikeudenkäynnin aikana;
 - b) uhrien ja rikoksentekijöiden välinen katseyhteys, myös todistamisen, kuten kuulustelun ja ristikuulustelun, aikana käyttäen tarkoituksenmukaisia keinoja, muun muassa viestintätekniikkaa;
 - c) todistaminen julkisessa oikeudenkäynnissä;
 - d) yksityiselämää koskevien kysymysten tarpeeton esittäminen.

12 artikla

Ihmiskaupan lapsiuhrien apu-, tuki ja suojelutoimenpiteitä koskeva yleinen säännös

1. Ihmiskaupan lapsiuhreille on annettava apua, tukea ja suojelua (...). Tämän direktiivin säännöksiä sovellettaessa lapsen etu asetetaan etusijalle.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos ihmiskaupan uhrin iästä ei ole varmuutta ja on syytä epäillä, että kyseessä on lapsi, henkilö katsotaan lapseksi, jotta hänellä on välittömästi mahdollisuus saada apua, tukea ja suojelua 13 ja 14 artiklan mukaisesti.

13 artikla

(...) Lapsiuhrien auttaminen ja tukeminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ihmiskaupan lapsiuhrien auttamiseksi ja tukemiseksi lyhyellä ja pitkällä aikavälillä toteutetaan heidän fyysiseen ja psykososiaaliseen toipumiseensa tähtääviä erityistoimia, sen jälkeen kun lapsiuhrin tilanne on arvioitu yksilöllisesti lapsen omat näkemykset, tarpeet ja huolenaiheet huomioon ottaen, jotta lapsen tilanteeseen löydetään pysyvä ratkaisu. Jäsenvaltioiden on kohtuullisessa ajassa tarjottava kansallisen lainsäädäntönsä mukainen koulunkäyntimahdollisuus lapsiuhreille ja niiden uhrien lapsille, joille annetaan apua ja tukea tämän direktiivin 10 artiklan mukaisesti.
- 1a. Jäsenvaltioiden on nimitettävä ihmiskaupan lapsiuhriille holhooja tai edustaja siitä hetkestä lähtien, kun viranomaiset ovat tunnistaneet uhrin, jos vanhempainvastuunkantajat eivät kansallisen lainsäädännön perusteella voi turvata lapsen etua ja/tai edustaa lasta heidän ja lapsiuhrin välisen eturistiriidan vuoksi.

2. Jäsenvaltioiden on, mikäli se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista, toteutettava toimenpiteitä ihmiskaupan lapsiuhrien perheen auttamiseksi ja tukemiseksi, jos perhe oleskelee asianomaisen jäsenvaltion alueella. Jäsenvaltioiden on erityisesti, mikäli se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista, sovellettava kyseiseen perheeseen neuvoston puitepäättöksen 2001/220/YOS 4 artiklaa.
3. Tätä artiklaa sovelletaan 10 artiklan lisäksi.

14 artikla

Ihmiskaupan lapsiuhrien suojelu rikostutkinnassa ja -oikeudenkäynnissä

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että toimivaltaiset viranomaiset nimeävät ihmiskaupan lapsiuhriille edustajan rikostutkintaa ja -oikeudenkäyntiä varten asiaankuuluvan oikeusjärjestelmän mukaisen uhrien aseman mukaisesti, jos vanhempainvastuunkantajat eivät kansallisen lainsäädännön perusteella voi edustaa lasta heidän ja lapsiuhrien välisen eturistiriidan vuoksi.
 - 1a. Jäsenvaltioiden on varmistettava asiaankuuluvan oikeusjärjestelmän mukaisen uhrien aseman mukaisesti, että lapsiuhrit saavat viipymättä maksutta lainopillista neuvontaa ja maksuttoman oikeudellisen edustajan myös korvauksen vaatimista varten, paitsi, jos heillä on riittävät taloudelliset varat.
2. Rajoittamatta oikeutta puolustukseen jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2 ja 3 artiklassa tarkoitettujen rikosten oikeudenkäynnissä
 - a) lapsiuhria kuulustellaan ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun tosiasiat on ilmoitettu toimivaltaisille viranomaisille;
 - b) lapsiuhria kuulustellaan tarvittaessa tähän tarkoitukseen suunnitelluissa tai muunnetuissa tiloissa;

- c) lapsiuhria kuulustelevat tai kuulustelemiseen osallistuvat tarvittaessa ammattihenkilöt, joilla on tähän sopiva koulutus;
 - d) samat henkilöt hoitavat kaikki lapsiuhrin kuulustelut, jos se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista;
 - e) kuulustelujen lukumäärä pidetään mahdollisimman pienenä ja kuulusteluja järjestetään vain, jos se on ehdottoman välttämätöntä rikosoikeudenkäynnin kannalta;
 - f) lapsiuhrin mukana voi olla hänen edustajansa tai tarvittaessa lapsen valitsema aikuinen, ellei kyseisen henkilön osalta ole tehty päinvastaista päätöstä perustelluista syistä.
3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2 ja 3 artiklassa tarkoitettujen rikosten tutkinnassa kaikki lapsiuhrin tai mahdollisen lapsitodistajan kuulustelut voidaan videoida ja että videoituja kuulusteluja voidaan käyttää todistusaineistona rikosoikeudenkäynnissä kansallisen lainsäädännön sääntöjen mukaisesti.
4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2 ja 3 artiklassa tarkoitettuja rikoksia koskevissa oikeudenkäynneissä voidaan määrätä, että
- a) kuulusteltaessa ei ole läsnä yleisöä;
 - b) lapsiuhria voidaan kuulla oikeudessa ilman hänen läsnäoloaan soveltuvaa viestintäteknikkaa apuna käyttäen.
5. Tätä artiklaa sovelletaan 11 artiklan lisäksi.

14 a artikla

Ilman huoltajaa olevien ihmiskaupan lapsiuhrien auttaminen, tukeminen ja suojele

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa erityistoimissa ihmiskaupan lapsiuhrien auttamiseksi ja tukemiseksi otetaan asianmukaisesti huomioon ilman huoltajaa olevan lapsiuhrien henkilökohtaiset ja erityiset olosuhteet.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet kestävästä ratkaisusta löytämiseksi lapsen edun yksilöllisen arvioinnin perusteella.
3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ilman huoltajaa oleville ihmiskaupan lapsiuhreille nimitetään tarvittaessa holhooja.
4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että toimivaltaiset viranomaiset nimeävät rikostutkintaan ja -oikeudenkäyntiin edustajan asiaankuuluvan oikeusjärjestelmän mukaisen uhrien aseman mukaisesti, jos lapsi on ilman huoltajaa taikka erossa perheestään.
5. Tätä artiklaa sovelletaan 13 ja 14 artiklan lisäksi.

14 b artikla

Uhreille maksettavat korvaukset

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ihmiskaupan uhrit pääsevät olemassa olevien tahallisten väkivaltarikosten uhreille maksettavia korvauksia koskevien järjestelmien piiriin.

Ehkäisy

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä kuten koulutusta hillitäkseen ja vähentääkseen kysyntää, joka edistää kaikenlaista ihmiskauppaan liittyvää hyväksikäyttöä.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittaessa yhteistyössä asiaankuuluvien kansalaisjärjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa tarkoituksenmukaisia toimia, myös internetin avulla, kuten tiedotus- ja valistuskampanjoita sekä tutkimus- ja koulutusohjelmia, joilla pyritään lisäämään tietoisuutta ja vähentämään ihmiskaupan uhriksi joutumisen riskiä erityisesti lasten keskuudessa.
3. Jäsenvaltioiden on edistettävä säännöllisen koulutuksen järjestämistä viranomaisille, myös kentällä toimiville poliiseille, jotka joutuvat todennäköisesti tekemisiin ihmiskaupan uhrien ja potentiaalisten uhrien kanssa, heidän valmentamiseksi tunnistamaan ihmiskaupan uhrit ja potentiaaliset uhrit sekä menettelemään näiden kanssa.

3a. (...)

4. Ihmiskaupan ehkäisemisen ja torjunnan tehostamiseksi kysyntää hillitsemällä jäsenvaltioiden on harkittava toimenpiteiden toteuttamista sellaisten palvelujen käytön kriminalisoimiseksi, joissa on kyse 2 artiklassa tarkoitetusta hyväksikäytöstä, kun tiedetään, että palvelun tarjoaja on 2 artiklassa tarkoitetun rikoksen uhri.

16 artikla

Kansalliset raportoiijat tai vastaavat mekanismit

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet nimetäkseen kansalliset raportoiijat tai luodakseen vastaavat mekanismit. Tällaisten mekanismien tehtävänä on muun muassa arvioida ihmiskaupan suuntauksia, punnita ihmiskaupan torjuntatoimien tuloksia, mukaan lukien tilastojen keruu tiiviissä yhteistyössä asiaankuuluvien tällä alalla aktiivisten kansalaisjärjestöjen kanssa, sekä raportoida. (...)

16 a artikla

Ihmiskauppaa koskevan EU:n lähestymistavan koordinointi

Jäsenvaltioiden on helpotettava ihmiskaupan torjunnan koordinaattorin tehtäviä ihmiskaupan torjuntaa koskevan Euroopan unionin koordinoitun ja yhdenmukaisen lähestymistavan edistämiseksi. Jäsenvaltioiden on erityisesti toimitettava ihmiskaupan torjunnan koordinaattorille asiaankuuluvat tiedot, mukaan lukien 16 artiklassa tarkoitettut tiedot, jotta ihmiskaupan torjunnan koordinaattori voi raportoida [joka toinen vuosi] [säännöllisesti] edistymisestä ihmiskaupan torjunnassa.

17 artikla

Puitepäättöksen 2002/629/YOS kumoaminen

Kumotaan ihmiskaupan torjunnasta tehty puitepäättös 2002/629/YOS tämän direktiivin hyväksymiseen osallistuvien jäsenvaltioiden osalta¹, rajoittamatta kuitenkaan jäsenvaltioiden velvoitteita, jotka liittyvät kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiselle asetettuun määräaikaan.

Tämän direktiivin hyväksymiseen osallistuvien jäsenvaltioiden osalta viittauksia kumottuun puitepäättökseen pidetään viittauksina tähän direktiiviin.

¹ Lisätty neuvoston oikeudellisen yksikön pyynnöstä.

18 artikla

Täytäntöönpano

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan **kahden vuoden** kuluessa direktiivin hyväksymisestä.
2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kirjallisina ne säännökset, joilla niille tässä direktiivissä asetetut velvoitteet saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä.
3. Näissä jäsenvaltioiden hyväksymissä toimenpiteissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

19 artikla

Raportointi

1. Komissio esittää **kahden** vuoden kuluessa **18 artiklassa asetetusta määräajasta** Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan, missä määrin jäsenvaltiot ovat toteuttaneet tarvittavat toimenpiteet tämän direktiivin noudattamiseksi, **mukaan lukien kuvaus 15 artiklan 4 kohdan mukaisesti toteutetuista toimista**, sekä liittää siihen tarvittaessa säädösehdotuksia.
2. Komissio esittää [... vuoden kuluessa hyväksymisestä] Euroopan parlamentille ja neuvostolle **kertomuksen, jossa arvioidaan sellaisen voimassa olevan kansallisen lainsäädännön, jossa kriminalisoidaan ihmiskaupan hyväksikäytön kohteena olevien palvelujen käyttäjät, vaikutusta ihmiskaupan ehkäisyyn, sekä liittää siihen tarvittaessa asianmukaisia ehdotuksia.**

20 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

21 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
